

Організація зазначає, що в період з 2007 по 2018 роки в різних державах світу позбавили життя майже 12 000 чоловік. Найбільше страт сталося в 2008 році – їх кількість налічує 2395. А найменше – в 2010. Тоді загинули 534 людини.

Застосування смертної кари поступово зменшується. У 2017 році Amnesty International зафіксувала 993 кари в 23 країнах світу – це на 4% менше, ніж було в 2016 році, і на 39% – ніж в 2015-му (коли організація зафіксувала 1634 вбивства). За даними організації, за останні 40 років, від 1977 до 2017 року, від практики страти відмовилися 106 країн – більше половини країн світу. Істотно знизився показник і в 2018 році – тоді стратили 690 осіб.

Перелік злочинів, за які карають стратою, надзвичайно великий. У Пакистані таких аж 27. Це згвалтування, позашлюбний секс, контрабанда наркотиків тощо. А одним з найсерйозніших злочинів є богохульство.

У деяких країнах можуть стратити і за нетрадиційну сексуальну орієнтацію. Так, наприклад, 3 квітня 2019 року в Брунеї вступив в силу закон, який базується на правилах шаріату і передбачає смертну кару за гомосексуальні відносини і подружню зраду.

У США можна втратити життя з багатьох причин. Так, в штаті Алабама стратять за умисне вбивство з 10 обтяжливими факторами. У Колорадо за вбивство першого ступеня, що супроводжується від 1 до 17 обтяжливими факторами, викрадення, внаслідок якого загинула людина, і державну зраду.

В Україні смертна кара була скасована в 1999 році. Тоді було визнано, що вона суперечить Конституції. Остаточну крапку в цьому питанні поставили 22 лютого 2000 року, коли з Кримінального Кодексу України вилучили поняття про страту.

Список бібліографічних посилань:

1. В каких странах и за что применяется смертная казнь? [Електронний ресурс] Режим доступу до ресурсу: https://kaktus.media/doc/343112_v_kakih_stranah_i_za_cho_to_primeniaetsia_smertnaia_kazn.html

2. Все новости с тегом «Смертная казнь». [Електронний ресурс] Режим доступу до ресурсу: <https://iz.ru/tag/smertnaia-kazn>

УДК 159. 923

Tanya LERVÅG,

tjenesten sosial assistance, Miljøterapeut, Ålesund (Norway)

Тетяна Львівна БЛЮС,

доцент кафедри гуманітарних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат педагогічних наук

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1977-8758>

ПРОБЛЕМА АУТИЗМУ ЯК СОЦІАЛЬНИЙ ФЕНОМЕН У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Соціальна політика виступає своєрідним стрижнем сучасного суспільства. Один із її напрямків – соціальний захист особливої категорії людей, яким раніше не приділялося достатньої уваги. Саме цей напрямок знаменує собою поворот

соціального інтересу до людей, які мають різні форми порушень розвитку і обмежені можливості (2).

У інтенсивних і напружених умовах сучасного життя людина нерідко піддається деструктивним впливам навколишнього середовища, що викликає тимчасові або стійкі відхилення від норми. Ці відхилення можуть стосуватися як фізичного, психічного, соціального здоров'я індивіда, так і порушення поведінки людини у повсякденному житті, що не відповідають соціальному порядку, суспільству в цілому.

Проблема аутизму відображається у працях учених спеціальної педагогіки, психології та практичної медицини (Х. Аспергер, Е. Блейер, Л. Каннер, Х. Ремшмидт, К. Гілберг, Т. Пітерс, О. Нікольська, Л. Шіпіцин). У роботах Т. Черняєвої, Е. Герасимової уперше розроблений теоретичний і методологічний план аутичного розвитку та специфічних механізмів соціалізації. У 1943 році вчений Л. Каннер дав повний опис синдрому, який зустрічався у дитячій психіатричній практиці, і був визначений як ранній дитячий аутизм (РДА). Подібні за описом розлади у дітей описав Г. Аспергер, а в 1947 році вчений С. Мнухін (1). У своїй роботі «Аутистичні порушення ефектного контакту» Л. Каннер визначив чотири основні ознаки аутизму: порушення соціалізації (відсутність контакту з зовнішнім світом, наприклад з батьками); порушення розвитку мовних і комунікативних навичок (відсутність мовлення або слаборозвинена мова, замкнутість, невміння спілкуватися); опір змінам, поведінкова стереотипія; демонстрація розладу в перші роки життя.

Аутизм – це порушення розвитку, яке зазвичай характеризується затримкою і порушенням соціальних навичок, мови та поведінки. Аутизм є розладом широкого спектру, що по-різному проявляється у різних людей. Одні діти можуть підтримувати мовні комунікації, в той час як інші можуть говорити дуже мало або не говорити зовсім.

Система допомоги аутичним людям та їхнім родинам відбиває соціокультурні особливості суспільства, і разом з тим вона повинна відповідати віковим, індивідуальним, психологічним особливостям людей, ресурсів і можливостей його сім'ї і найближчого оточення. Аутизм зберігається протягом усього життя людини, але за допомогою своєчасної діагностики і ранньої корекції можна домогтися дуже хороших результатів: адаптувати дитину до суспільного життя, навчити його долати власні страхи, постаратися навчити його контролювати свої емоції.

Адекватну допомогу сім'ям з аутичними дітьми можуть надавати тільки фахівці, що мають досвід роботи з аутизмом як патологією розвитку і соціальним феноменом, а не звичайні психотерапевти широкого профілю, які не враховують специфіку таких сімей. Крім того, як правило, більшу довіру у батьків аутичних дітей, викликають люди, які добре знають їх дитину. Як показує практика, стереотипи сприйняття аутичних людей закріплюються в процесі повсякденних соціальних взаємодій (3).

Не існує цілісного медикаментозного лікування, за допомогою якого можнавилікувати аутизм. Медикаментозна терапія може бути застосовна для вирішення супутніх проблем: гіперактивності, агресивності, тіків, нав'язливості, тривожності, перепадів настрою та інше. Однією з головних завдань фахівців і батьків є розвиток самостійності у дітей, які страждають цим синдромом.

Таким чином, можемо систематизувати інформацію про цю проблему, а також вибудувати алгоритм дослідницької роботи в цій галузі з можливістю отримати достовірні та практико-орієнтовані результати якщо: 1) у багатьох країнах світу аутизму приділяють уваги, досить успішно активно досліджуються можливості людей названої категорії до подальшого повноцінного життя; 2) аутизм – це комплексна проблема і вимагає узгоджених дій фахівців у галузі медицини, психології, педагогіки з обов'язковою участю членів «мікросоціуму»; 3) одним з найважливіших умов успішності заходів щодо корекції аутизму є його рання діагностика: в цьому випадку можливі позитивні результати в реабілітації комунікативних здібностей дитини і подальша його адаптація в суспільстві; 4) клінічна картина прояви аутизму досить складна й вимагає від дослідника глибокого знання проблеми і ряду специфічних якостей: спостережливості, педагогічного такту, терпіння, особливої психологічної підготовленості до контактів з контингентом; 5) наявність світових методик по корекції аутизму ще не гарантує успішність їх застосування в кожному конкретному випадку, тому робота з людьми із аутизму відкрито для нових спроб вирішення даної проблеми.

Список бібліографічних посилань:

1. Бочкарева О. С. Аутизм (синдром Каннера). [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://www.medicalj.ru/diseases/psychiatrics/852-autizm>

2. Черняева Т. И. Социальная реабилитация нетипичных детей // Социологические исследования, 2005. № 6. С. 85.

3. Ottoni M. W., Bekkers R. Helping Behavior, Dispositional Empathic Concern, and the Principle of Care // Social Psychology Quarterly, 2010. Vol. 1. № 73. P. 11–32.

УДК 343. 93

Олексій Миколайович ЛИТВИНОВ,

завідувач кафедри кримінального права і кримінології Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор, заслужений працівник освіти України

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2952-8258>

Євгенія Олексіївна ГЛАДКОВА,

старший науковий співробітник науково-дослідної лабораторії з проблем протидії злочинності Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, старший дослідник

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4621-1738>

ПРО ОДНЕ АКТУАЛЬНЕ ДЛЯ НАУКИ ЗАВДАННЯ

Є добре відомим вислів Ліотара про те, що наука являє собою лише один з безлічі наративів, що не має підстав претендувати на більшу істинність або об'єктивність. Серед інших текстів, що існують в полікультурному світі, наука (особливо соціально-гуманітарна наука як її частина) подібна літературі – зокрема, за характером претензії на виробництво смислів. Наука, як і література, виробляє риторично вивірені тексти, однією з ознак яких є «ефект істини», пов'язаний з текстуальними характеристиками.